

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

М.І. Шинкарик

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Психологія професійної креативності»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 19 Архітектура та будівництво

спеціальність – 193 Геодезія та землеустрій

освітньо-професійна програма – «Геодезія та землеустрій»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС, год.	Тренінг, год.	СРС, год.	Разом, год.	Залік
Денна	IV	VIII	24	16	2	4	104	150	VIII
Заочна	IV	VIII	4	2	–	–	144	150	VIII

Тернопіль – ТНЕУ
2020

Робочу програму склав професор кафедри психології та соціальної роботи,
доктор психологічних наук, професор Шандрук Сергій Костянтинович

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності Геодезія та
землеустрій протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності
к.т.н., доцент

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized letter 'R' followed by a horizontal line and a vertical stroke.

Руслан РОЗУМ

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Психологія професійної креативності»**

1. Опис дисципліни «Психологія професійної креативності»

Дисципліна «Психологія професійної креативності»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 19 Архітектура та будівництво	Дисципліна циклу вибіркових
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність - 193 Геодезія та землеустрій	Рік підготовки: <i>Денна – 4</i> <i>Заочна - 4</i> Семестр: <i>Денна – 8</i> <i>Заочна - 8</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 24 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 16 год.</i> <i>Заочна – 2 год.</i>
Загальна кількість годин – 150 год.		Самостійна робота: <i>Денна – 108 год. (у тому числі тренінг – 4 год.)</i> <i>Заочна – 144 год.</i> Індивідуальна робота <i>Денна – 2</i>
Тижневих годин: Денна форма навчання – 18 з них аудиторних – 5		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Психологія професійної креативності»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія професійної креативності» є створення умов для засвоєння студентами загальних уявлень щодо методологічних, науково-методичних та прикладних проблем в системі креативності, знайомство з підходами до вивчення соціально-психологічних аспектів творчої діяльності та засобів дослідження та оцінки креативності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія професійної креативності» є:

- формування спеціальних знань, що визначають загальні теоретичні уявлення про творчість і креативність на базі засвоєння понятійно-категоріального апарату дисципліни;
- формування знань щодо ролі та місця творчої діяльності у структурі здібностей

суб'єкта;

– формування умінь, необхідних для організації та стимуляції творчої діяльності суб'єкта чи групи.

3. Зміст дисципліни «Психологія професійної креативності»

Змістовий модуль 1

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ОКРЕМА ЗДІБНІСТЬ ДО ТВОРЧОСТІ

Тема 1. Поняття креативності.

Поняття креативності. Класифікація визначень креативності (Л. Т. Репуччі): гештальтистські, інноваційні, естетичні, психоаналітичні, проблемні. Схема опису креативності (Р. Муні, А. Штейн): креативний процес, креативний продукт, креативна особистість і креативне середовище. Аналіз наявних знань про креативність у психологічній науці (Ф. Баррон, Д. Харрінгтон). «Первинна» і «вторинна» креативність в самоактуалізаційній теорії А. Маслоу. Концепція Дж.Гілфорда.

Тема 2. Структура креативності.

Інтелектуальні компоненти: «свіжість погляду», гнучкість, оригінальність, асоціація, бісоціація.

Мотиваційний компонент креативності. Теорія внутрішньої мотивації креативності В. Дружиніна. Мотивація креативності в теорії Д. Богоявленської.

Емоційний компонент креативності. Емоційна стійкість до зовнішніх впливів у структурі креатива.

Несвідомий компонент креативного процесу. Інкубація, інсайт, інтуїтивні процеси.

Змістовий модуль 2

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ КРЕАТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Тема 3. Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Дж. Гілфорда. Теорія креативності Е. П. Торренса. Концепція М. Волаха і Н. Когана.

Формування параметричного підходу до вивчення креативності. Теорія креативності Дж. Гілфорда. Типи мислительних операцій: конвергенція і дивергенція. Параметри креативності за Гілфордом: оригінальність, семантична гнучкість, образна адаптативна гнучкість, семантична спонтанна гнучкість. Робота Дж. Гілфорда над формуванням батареї творчих тестів. Тести програми дослідження здібностей (ARP). Оцінка параметрів креативності у тестах Гілфорда.

Теорія креативності Е. П. Торренса. Параметри креативності за Торренсом: продуктивність, гнучкість, оригінальність, розробленість. Батарея тестів креативності Торренса (Torrance Test of Creative Thinking).

Тести креативності Е. П. Торренса. Умови проведення, підготовка до тестування. Інструкції до тестових завдань: основна, додаткові, способи подачі інструкцій. Процедури вимірювання. Перевірка надійності вимірювань. Опрацювання результатів тестування. Атлас типових малюнків. Списки відповідей.

Порівняльний аналіз даних шести субтестів вербальної і невербальної креативності. Кількісний опис отриманих даних. Порівняння первинних статистичних характеристик окремих субтестів. Взаємкореляція між субтестами.

Концепція М. Волаха і Н. Когана. Критика тестових моделей вимірювання інтелекту. Зміна системи проведення тестів. Розв'язок проблеми зв'язку між креативністю

та інтелектом. Особистісні особливості осіб з різними рівнями інтелекту і здатності до творчості за Воллахом і Коганом.

Тема 4. Теорії креативності (асоціативна, інвестиційна, інтелектуальної активності)

Асоціативна теорія креативності (С. Меднік). Співвідношення конвергентності та дивергентності у творчому процесі. Тест віддалених асоціацій (РАТ). Теоретичні основи тесту РАТ. Індекси тесту: продуктивності, оригінальності, унікальності відповідей, селективності. Валідизація тесту російськими вченими. Проведені дослідження із застосуванням тесту РАТ.

Асоціативний тест С. Медніка. Варіант методики діагностики вербальної креативності для старших школярів (адаптація Л. Г. Алексєєвої, Т. В. Галкіної).

Організація експерименту. Інструкція. Експериментальні серії.

Опрацювання результатів за кількістю асоціацій, індексом оригінальності, індексом унікальності відповідей, індексом селективного процесу.

Інтерпретація результатів за загальним індексом оригінальності. Процентильна шкала.

Інвестиційна теорія креативності (Р. Стернберг). Поняття креативної особистості. Перешкоди у реалізації творчого потенціалу. Детермінанти творчих проявів: інтелект, знання, стиль мислення, індивідуальні риси, мотивація і зовнішнє середовище. Складові інтелекту, що сприяють розвитку креативності: синтетична здібність, аналітична здібність, практична здібність.

Теорія творчих здібностей Д. Б. Богоявленської. Креативний тип особистості. Метод розв'язку задач у «Креативному полі». Поняття «інтелектуальна активність». Рівні інтелектуальної активності: стимульно-продуктивний, евристичний, креативний.

Змістовий модуль 3. ДОСЛІДЖЕННЯ КРЕАТИВНОСТІ

Тема 5. Розвиток креативності. Методи вимірювання креативності.

Особливості актуалізації креативності в соціальному середовищі. Періодизація актуалокреативогенезу (М. М. Гнатко). «Наївна» і «культурна» креативність (В. С. Юркевич). Фазовий розвиток креативності (В. М. Дружинін): «загальна» і «спеціалізована» креативність. Стадії розвитку творчої особистості (Гіргінов).

Формування креативності у соціальному середовищі. Сімейні відносини як мікро середовище формування креативності. Формування креативності в умовах шкільного навчання.

Критика психометричного підходу до креативності. Критерії оригінальності: кількісні та якісні. Креативність як створення парадоксальних виборів. Діагностика креативності: порівняльний аналіз методів. Тест особистісних творчих характеристик. Опитувальник для батьків і вчителів. Шкала Вільямса: опрацювання даних. Нормативні дані, інтерпретація даних. Побудова профілю креативних характеристик.

Тема 6. Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання.

Метод мозкової атаки (мозкового штурму) як засіб групового рішення творчої проблеми, що забезпечує і полегшує рішення складних проблем. Зниження критичності в процесі мозкового штурму. Відстрочена оцінка – головний принцип мозкової атаки. Синектика як різновид мозкової атаки. Використання синектичного метафоричного мислення. Використання аналогій у синектиці як засобу зсуву процесу з рівня усвідомленого мислення на рівень підсвідомої активності.

4. Структура залікового кредиту

з дисципліни «Психологія професійної креативності»

Денна форма навчання

	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Форма контролю
Змістовий модуль 1. Креативність як окрема здібність до творчості					
Тема 1. Поняття креативності	4	2	16		Тести, питання
Тема 2. Структура креативності	4	2	16		Тести, питання
Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні підходи до вивчення креативності					
Тема 3. Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Дж.Гілфорда. Теорія креативності Е.П.Торренса. Концепція М.Волаха і Н.Когана	4	2	16	1	Тести, питання
Тема 4. Теорії креативності (асоціативна, інвестиційна, інтелектуальної активності)	4	2	16		Тести, питання
Змістовий модуль 3. Дослідження креативності					
Тема 5. Розвиток креативності. Методи вимірювання креативності	4	4	16		М 2 (РКР) – 2 год.
Тема 6. Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання	4	4	24	1	М 3 (КПЗ) – 2 год
Тренінг			4		Тренінг 4 год.
Всього:	24	16	108	2	

Заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Креативність як окрема здібність до творчості			
Тема 1. Поняття креативності	0,5		24
Тема 2. Структура креативності	0,5	1	24
Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні підходи до вивчення креативності			
Тема 3. Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Дж.Гілфорда. Теорія креативності Е.П.Торренса. Концепція М.Волаха і Н.Когана	0,5		24
Тема 4. Теорії креативності (асоціативна, інвестиційна, інтелектуальної активності)	0,5	1	24
Змістовий модуль 3. Дослідження креативності			
Тема 5. Розвиток креативності. Методи вимірювання креативності	1		24
Тема 6. Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання	1		24
Всього:	4	2	144

5. Тематика практичних завдань

Практичне заняття №1

Тема: Поняття креативності

План

1. Поняття креативності.
2. Класифікація визначень креативності (Л. Т. Репуччі): гештальтистські, інноваційні, естетичні, психоаналітичні, проблемні. Схема опису креативності (Р. Муні, А. Штейн): креативний процес, креативний продукт, креативна особистість і креативне середовище.
3. Аналіз наявних знань про креативність у психологічній науці (Ф. Баррон, Д. Харрінгтон).
4. «Первинна» і «вторинна» креативність в самоактуалізаційній теорії А. Маслоу. Концепція Дж.Гілфорда.

Практичне заняття №2

Тема: Структура креативності

План

1. Інтелектуальні компоненти: «свіжість погляду», гнучкість, оригінальність, асоціація, бісоціація.
2. Мотиваційний компонент креативності. Теорія внутрішньої мотивації креативності В. Дружиніна. Мотивація креативності в теорії Д. Богоявленської.
3. Емоційний компонент креативності. Емоційна стійкість до зовнішніх впливів у структурі креатива.

4. Несвідомий компонент креативного процесу. Інкубація, інсайт, інтуїтивні процеси.

Практичне заняття № 3

Тема: Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорії креативності.

План

1. Формування параметричного підходу до вивчення креативності.
2. Теорія креативності Дж. Гілфорда.
3. Робота Дж. Гілфорда над формуванням батареї творчих тестів.
4. Оцінка параметрів креативності у тестах Гілфорда.
5. Теорія креативності Е. П. Торренса. Параметри креативності за Торренсом: продуктивність, гнучкість, оригінальність, розробленість. Батарея тестів креативності Торренса (Torrance Test of Creative Thinking).
6. Тести креативності Е. П. Торренса. Умови проведення, підготовка до тестування. Інструкції до тестових завдань: основна, додаткові, способи подачі інструкцій. Процедури вимірювання. Перевірка надійності вимірювань. Опрацювання результатів тестування. Атлас типових малюнків. Списки відповідей.
7. Концепція М. Волаха і Н. Когана. Критика тестових моделей вимірювання інтелекту. Зміна системи проведення тестів. Розв'язок проблеми зв'язку між креативністю та інтелектом. Особистісні особливості осіб з різними рівнями інтелекту і здатності до творчості за Воллахом і Коганом.

Практичне заняття №4

Тема: Інвестиційна теорія креативності. Теорія інтелектуальної активності.

План

1. Інвестиційна теорія креативності (Р. Стернберг).
2. Поняття креативної особистості.
3. Перешкоди у реалізації творчого потенціалу. Детермінанти творчих проявів: інтелект, знання, стиль мислення, індивідуальні риси, мотивація і зовнішнє середовище.
4. Складові інтелекту, що сприяють розвитку креативності: синтетична здібність, аналітична здібність, практична здібність.
5. Теорія творчих здібностей Д. Б. Богоявленської. Креативний тип особистості. Метод розв'язку задач у «Креативному полі». Поняття «інтелектуальна активність». Рівні інтелектуальної активності: стимульно-продуктивний, евристичний, креативний.

Практичне заняття №5

Тема: Розвиток креативності. Методи вимірювання креативності.

План

1. Особливості актуалізації креативності в соціальному середовищі. Періодизація актуалокреативогенезу (М. М. Гнатко).
2. «Наївна» і «культурна» креативність (В. С. Юркевич).
3. Фазовий розвиток креативності (В. М. Дружинін): «загальна» і «спеціалізована» креативність.
4. Стадії розвитку творчої особистості (Гіргінов).
5. Формування креативності у соціальному середовищі.
6. Сімейні відносини як мікро середовище формування креативності.
7. Формування креативності в умовах шкільного навчання.
8. Діагностика креативності: порівняльний аналіз методів. Тест особистісних творчих характеристик. Опитувальник для батьків і вчителів. Шкала Вільямса: опрацювання даних. Нормативні дані, інтерпретація даних. Побудова профілю креативних характеристик.

Практичне заняття №6

Тема: Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання.

План

1. Метод мозкової атаки (мозкового штурму) як засіб групового рішення творчої проблеми, що забезпечує і полегшує рішення складних проблем.
2. Зниження критичності в процесі мозкового штурму. Відстрочена оцінка – головний принцип мозкової атаки.
3. Синектика як різновид мозкової атаки. Використання синектичного метафоричного мислення. Використання аналогій у синектиці як засобу зсуву процесу з рівня усвідомленого мислення на рівень підсвідомої активності.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Варіанти КПЗ з дисципліни

«Психологія професійної креативності»

1. Різниця між поняттями творчість і здібність.
2. Проблеми здібностей до творчості.
3. Основний зміст концепції креативності Дж. Гілфорда та Е. Торренса.
4. Основний зміст концепції редукції творчості до інтелекту. «Теорія інвестування» Р. Стернберга.
5. Творчість як високий рівень розвитку здібностей.
6. Інтелект та творчість в структурі психіки, їх співвідношення.
7. Психофізіологія творчих здібностей: стать, вік, функціональна асиметрія мозку.
8. Широта і спрямованість - основа загальної дослідницької активності особистості.
9. Основні структурні компоненти обдарованості як загальної психологічної передумови творчого розвитку і становлення творчої особистості. Домінуюча роль пізнавальної мотивації.
10. Проблема обдарованості і її діагностика.
11. Історія розвитку методів діагностики креативності.
12. Поняття креативності. Класифікація визначень креативності
13. Інтелектуальні компоненти креативності: «свіжість погляду», гнучкість, оригінальність, асоціація, бісоціація.
14. Мотиваційний компонент креативності.
15. Емоційний компонент креативності.
16. Несвідомий компонент креативного процесу.
17. Формування параметричного підходу до вивчення креативності.
18. Теорія креативності Дж. Гілфорда.
19. Теорія креативності Е. П. Торренса.
20. Тести креативності Е. П. Торренса.
21. Концепція М. Волаха і Н. Когана.
22. Асоціативна теорія креативності.
23. Інвестиційна теорія креативності.
24. Теорія творчих здібностей Д. Б. Богоявленської.
25. Особливості актуалізації креативності в соціальному середовищі.
26. Стадії розвитку творчої особистості.
27. Формування креативності у соціальному середовищі.
28. Сімейні відносини як мікро середовище формування креативності.
29. Формування креативності в умовах шкільного навчання.
30. Метод мозкової атаки (мозкового штурму) як засіб групового рішення творчої проблеми

7. Самостійна робота

№ п/п	Тематика
1.	Психологічні основи творчості
2.	Творчість як предмет дослідження філософії, соціології та психології
3.	Творча особистість
4.	Поняття креативності
5.	Структура креативності
6.	Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Дж.Гілфорда
7.	Параметричний підхід до дослідження креативності. Теорія креативності Е.П.Торренса
8.	Асоціативна теорія креативності
9.	Інвестиційна теорія креативності
10.	Теорія інтелектуальної активності
11.	Розвиток креативності
12.	Методи вимірювання креативності
13.	Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання

8. Організація і проведення тренінгу (4 год.)

Тематика: Визначення творчих здібностей

Методика визначення загальних творчих здібностей людини

Загальні творчі здібності мають велике значення при виборі професії, тому ми рекомендуємо тобі пройти цю методику.

ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Інструкція

«Уважно прочитай наведені нижче пункти «Бланку тверджень» і у відповідній клітинці «Бланку відповідей» простав знак «+» у колонці «Так», якщо ствердження співпадає з твоєю думкою про себе, або у колонці «Ні» — якщо воно не співпадає. Ніяких додаткових знаків чи записів робити не варто. Тобі потрібно дуже уважно прослідкувати за тим, щоб номер ствердження і номер клітинки, куди ти запишеш відповідь, співпадали.

БЛАНК ТВЕРДЖЕНЬ

1. Як правило, я легко пристосовуюсь до людей, ідей та умов.
2. Мені подобається вирішувати типові, стандартні завдання.
3. Мені здається, що я б із задоволенням створював або конструював нове, ніж покращував би, вдосконалював старе.
4. Зазвичай я обачливий, коли маю справу з колективом.
5. В більшості випадків я дію самостійно, без допомоги і підказки друзів та старших.
6. Ніколи не намагався змінити своє ставлення до себе та свої стосунки з друзями.
7. Дуже часто я утримувався від висування ідей, пропозицій, хоча і мав їх.
8. Мені часто вдається знайти нестандартні, оригінальні рішення завдань.
9. Мені подобається, коли відбувається швидка зміна різних видів діяльності.
10. Для мене є характерним прагнення реалізувати одночасно декілька ідей, вирішити декілька проблем.
11. Дуже часто я один вступаю в суперечку з однолітками або старшими.
12. Як правило, я легко погоджуюсь і підкоряюсь колективній думці.

13. У мене часто виникають оригінальні ідеї.
14. Мені подобається виконувати завдання за розробленим планом, схемою, інструкцією.
15. Я завжди охоче розповсюджую, пропагую нові ідеї.
16. Я надаю перевагу виконанню роботи по новому, хоча знаю, що це пов'язано з ризиком бути незрозумілим товаришами, старшими.
17. Зазвичай я працюю без суттєвих змін, відхилень від тих рекомендацій, які дають учителі, батьки.
18. Мені часто доводилось виправдовувати свої дії інструкціями, правилами, рекомендаціями або авторитетами.
19. Мені подобається виконувати завдання дослідницького характеру.
20. Я завжди до кінця відстоюю свою точку зору.

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

Прізвище, ініціали _____ Клас _____ Вік _____ Дата _____

№ з/п	Відповідь		№ з/п	Відповідь		№ з/п	Відповідь		№ з/п	Відповідь	
	Так	Ні		Так	Ні		Так	Ні		Так	Ні
1			6			11			16		
2			7			12			17		
3			8			13			18		
4			9			14			19		
5			10			15			20		

ОБРОБКА РЕЗУЛЬТАТІВ

Обробка результатів дослідження проводиться за такою схемою. За допомогою дешифратора проводиться оцінка кожної відповіді опитаного. При цьому за кожну відповідь, яка співпала з номером питання в рядках «Так» чи «Ні», виставляється 2 бали.

Дешифратор до методики творчих здібностей

Відповідь	Номери питань «Бланку стверджень»
Так	3, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 19, 20
Ні	1, 2, 4, 6, 7, 12, 14, 17, 18

Результати сумуються і записуються до матриці та на основі цього визначається рівень сформованості загальних творчих здібностей.

Матриця результатів вивчення творчих здібностей

Показник сформованості загальних творчих здібностей	
Рівень сформованості загальних творчих здібностей	

При цьому, якщо набрано від 33 до 40 балів, то цей рівень сформованості можна оцінювати як «**дуже високий**».

- 26 – 32 бали - «**високий**»;
- 13 – 25 балів - «**середній**»;
- 6 – 12 балів - «**низький**»;
- 0 – 5 балів - «**дуже низький**»;

Висновок за результатами виконання методики робиться стосовно найвищих балів, що вказує на відповідний розвиток творчих здібностей. Їх також необхідно враховувати при виборі майбутньої професії. Для кращого розуміння рівнів творчого потенціалу людини, наводимо їх опис в таблиці 2.3.7.1.

Характеристика людей з різним рівнем творчого потенціалу.

Характерні ознаки людей з «дуже низьким» і «низьким» творчим потенціалом.	Характерні ознаки людей з «дуже високим» і «високим» творчим потенціалом.
Обачний, методичний, дисциплінований, слухняний.	Мислить стандартно, підходить до вирішення завдань під несподіваним кутом зору.
Частіше вирішує готові проблеми, ніж шукає їх.	Сам шукає проблеми і шляхи їх розв'язання.
Вирішує проблеми уже апробованими і відомими методами.	Маніпулює різними методами, шукає нові.
Логічний, надійний.	Нелогічний, неподатливий, часто сповнений протиріч.
Досягає мети будь-якою ціною, будь-якими методами, засобами.	У досягненні мети обходиться допустимими засобами.
Здатний до високого степеню точності при виконанні дрібних операцій, шаблонної роботи.	Здатний виконувати шаблонну роботу на протязі короткого часу. Швидко передоручає її.
Користується довірою колективу лише в спокійній, стандартній ситуації.	Має тенденцію до керування колективом в невизначених і критичних ситуаціях.
Заперечує розпорядження, норми, лише в тому випадку, коли впевнений у підтримці.	Часто заперечує розпорядження і норми, не звертаючи уваги на існуючі звичаї.
Схильний до сумнівів. Гостро реагує на критику, пристосовується до неї. Легко піддається суспільним поглядам і думці керівництва. Поступливий.	Не схильний до сумнівів; розробляючи ідеї, не вважає за потрібне отримати підтримку керівництва.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія професійної креативності» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчальної роботи студентів:

- поточне опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання КПЗ;
- ректорська контрольна робота;
- залік.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для заліку

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ, враховуючи поточне опитування)
30%	40%	30%

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Проектор ViewSonic PJ 7223 (1 шт.)	1–6
2	Підключення до комп'ютера на процесорі Intel Celeron CPU G540 (2,5 GHz RAM 2Gb, HDD 500 Gb). Монітор Philips 193vV5LSB2 (1 шт.)	1–6
3	Базове програмне забезпечення: ОС Windows 10 – згідно ліцензії Microsoft IT Academy та Microsoft DreamSpark for Students	1–6
4	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1–6

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Выготский Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте. Психология развития ребенка. М.: Смысл, Эксмо, 2003. С. 235-326.
- Дерев'янка С. П. Психологічні особливості емоційної креативності студентської молоді. Сучасна молодь у соціально-психологічному вимірі: здобутки чернігівських психологів: монографія / за наук. ред. А. Г. Скок, О. Ю. Дроздова, Т. В. Данильченко. Чернігів : Десна Поліграф, 2017. С. 84-97.
- Павленко В.В. Креативність: сутнісна характеристика поняття. *Креативна педагогіка*: [наук.-метод. журнал]/ академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки «Полісся». Житомир, 2016. Вип. 11. 154 с. –С.120–131.
- П'явка К., Кузава І. Формування та розвиток креативності студентів у процесі фахової підготовки у вищих навчальних закладах. *Педагогічний часопис Волині*. № 2(9). 2018 .С. 81-86.
- Роменець В.А. Психологія творчості. К.: Либідь. 2001. С.121-128.
- Твердохліб, Н. Проблема креативності особистості в наукових дослідженнях. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології* : науковий журнал. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. № 5 (69). С. 175–183.

7. Шандрук С. К. Креативность и творческие способности как компоненты будущей профессиональной деятельности. *Проблемы педагогики и психологии* : науч. период. изд. межвуз. консорциума / [гл. ред. Наира Акопян]. Ереван: Армянский ГПУ им. Х. Абовяна, 2015. – № 2. – С.39-42
8. Шандрук С. К. Методологічний підхід у становленні творчої особистості майбутнього психолога. *Науковий огляд*. К.: Центр міжнародного наукового співробітництва «ТК Меганом», 2015. № 7 (17). С. 134-144
9. Шандрук С. К. Творчість як употужнення здібностей особистості. *Психологія і суспільство*. Тернопіль: Економічна думка, 2015. – № 3. – С. 86-91.
10. Шафранський В.В. Креативність як психологічне явище і його понятійна реінтерпретація. *Психологія і суспільство*. 2020. №2. С.89-97
11. Яланська С. П. Психологія творчості : навч. посіб. 2-е вид. випр., допов. Полтава : Видавництво «Сімон», 2018. 182 с.
12. Reckwitz A. *The Invention of Creativity: Modern Society and the Culture of the New*. Polity. 2017. 300 p.
13. Runco M., Pritzker S. *Encyclopedia of Creativity*. Academic Press. 2020. 1502 p.